N°. 154. 1856.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 1 JULIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten Junij 1856, n°. 61, zijn benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw:

mr. *P. W. Alstorphius Grevelink*, hoofdinspecteur der Rijks-politie en inspecteur der gevangenissen, verbonden aan het Departement van Justitie;

en *J. A. Chappuis*, 1ste luitenant bij het wapen der Koninklijke maréchaussée te Breda.

Bij besluit van 28 Junij jl., n°. 62, heeft Zijne Majesteit goedgevonden *J. Klasens Hommo*, op zijn verzoek, eervol uit de betrekking van dijkregter van Humsterland te ontslaan.

Bij besluit van dezelfde dagteekening, n°. 65, heeft Z. M. goedgevonden, tot schoolopziener in het achtste schooldistrict van Gelderland te benoemen mr. *W. van de Poll*, lid der arrondissements-regtbank te Tiel.

Bij Zijner Majesteits besluiten van den 26sten Junij 1856, n°. 59 en 64, zijn benoemd:

tot notaris te Rotterdam *A. A. Reepmaker*, candidaat-notaris aldaar;

en tot notaris te Krimpen aan de Lek *R. H. Nierstrasz*, candidaat-notaris te Rotterdam.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten Junij jl., n°. 58, worden, met ingang van den 1sten Julij 1856, bevorderd:

tot kapitein-luitenant ter zee de luitenant ter zee der 1ste klasse *M. Cazaux van Staphorst*, en

tot luitenant ter zee der 1ste klasse de luitenant ter zee der 2de klasse *W. O. A. van Bennekom*.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 26sten Junij 1856, n°. 63, goedgevonden den majoor *J. C. van Groin*, van het wapen der infanterie, thans op non-activiteit, ingevolge zijne aanvrage, krachtens art. 42 § 1 lit. a der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op pensioen te stellen, en het bedrag van dat pensioen, krachtens het bepaalde bij art. 14 lit. a van de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129), vast te stellen op dertien honderd gulden (f 1300).

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 25sten Junij 1856, n°. 85, goedgevonden den 2den luitenant-kwartiermeester *A. J. Ninaber*, van het 3de regement infanterie, in den rang van 2den luitenant over te plaatsen bij het bataillon jagers n°. 27, dienst doende in West-Indie.

De tegenwoordige vergadering van de Staten-Generaal zal worden gesloten op Zaturdag den 5den Julij 1856, des namiddags ten 2 ure.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Bij den Minister van Finantien is van den heer *J. A. ten Bokkel Huinink*, predikant te *Doornspijk*, een bankbiljet van f 200 ten behoeve van 's Rijks schatkist ontvangen.

's Gravenhage, den 30sten Junij 1856.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 30sten Junij* 1856.

Wij hebben heden eene reeks *Javasche Couranten*, van 16 April tot 10 Mei jl. loopende, ontvangen.

Blijkens dezelve waren door den Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 16den April.*)

bij het civiel departement:

benoemd, tot élèves bij de tinmijnen op Banka, de ambtenaar der 3de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indië: A. G. G. Peltzer, thans op non-activiteit, en de ambtenaar ter beschikking van den directeur der posterijen te Batavia J. J. A. Keuchenius;

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, J. A. Clignett, ambtenaar op non-activiteit, laatstelijk president van het collegie van boedelmeesters te Batavia;

benoemd tot vendumeester in de afdeeling Panaroekan en Bondowosso (Bezoekie) J. A. Caspersz, adsistent-resident dier afdeeling;

bij het militair departement:

benoemd, tot luitenant-kolonel bij het regement Oost-Indische cavalerie de majoor F. C. van der Putt, van het regement;

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie L. P. van Mourik;

goedgekeurd, dat door den chef over de geneeskundige dienst is bestemd voor de dienst in de derde militaire afdeeling op Java de officier van gezondheid der 3de klasse A. Schultz;

(*Javasche Courant van den 19den April.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de president van de weeskamer te Batavia A. H. Clignett;

op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de eerste commies bij de directie der cultures D. J. K. Pietermaat;

goedgekeurd, dat door den gouverneur van Sumatra's Westkust is ontheven, uit zijne betrekking, de controleur der 3de klasse in de ommelanden van Siboga F. C. L. C. J. Spangenberg;

verleend een verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, buiten bezwaar van 's lands kas, aan den commies op het bureau van den adsistent-resident van Sumanap J. Coorengel;

(*Javasche Courant van den 23sten April.*)

bij het civiel departement:

benoemd, bij het binnenlandsch bestuur ter Westkust van Sumatra, tot controleurs der 3de klasse: in Lintau, Boeah en de VII Kotta's, in de Padangsche bovenlanden, W. F. J. B. Cleerens, bereids aldaar geplaatst;

in Kaijoetanam, afdeeling Priaman, J. Cramer;

in Kotta Nopan, district Klein Mandheling, J. C. T. Vigelius;

de beide laatstgenoemde ambtenaren ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust, en respectivelijk die betrekkingen waarnemende;

tot civilen gezaghebber in de Danau-districten, de controleur der 3de klasse L. van de Poll, thans civiel gezaghebber te Loeboebassong en Tikoe;

tot civilen gezaghebber te Loeboebassong en Tikoe, de ambtenaar der 2de klasse S. Stibbe Lzn., thans ambtenaar ter beschikking;

tot civilen gezaghebber te Poeadatar en Mahi, de ambtenaar der 2de klasse P. J. Keuchenius, thans ambtenaar ter beschikking;

tot civilen gezaghebber te Aijer Adjie, de ambtenaar der 3de klasse J. F. Andriesse, thans ambtenaar ter beschikking;

tot civilen gezaghebber in Rau, de ambtenaar J. C. Boyle, thans controleur der 3de klasse te Padang;

tot controleur der 3de klasse in de afdeeling Padang, J. Blaauwpot, laatst civiel gezaghebber in Rau;

verleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar op wachtgeld A. J. Wattian, laatst administrateur der tinmijnen in het district Koba (Banka);

bij het militair departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjoint bij den generalen staf, de 1ste luitenant der artillerie J. H. Betzs

(*Javasche Courant van den 26sten April.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de algemeene ontvanger te Batavia G. C. van Rijck;

op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen klerk ten burele van den directeur van finantien L. A. Jacobs;

benoemd: tot algemeenen ontvanger te Batavia, de adsistent-resident en magistraat te Palembang F. J. P. Storm van 's Gravesande;

tot adsistent-resident, magistraat en kommandant der schutterij te Amboina (Moluksche eilanden), de president van de weeskamer aldaar F. M. G. van Cattenburch;

tot tweeden commies bij de directie der middelen en domeinen de klerk bij de directie R. A. van Slooten;

bij de directie der cultures: tot eersten commies de tweede commies bij die directie L. A. Schiff;

tot tweeden commies de derde commies bij die directie P. F. Wegener;

tot derden commies, de geëmploijeerde bij die directie D. de Graeff van Polsbroek;

bevorderd: bij het kader der landelijke inkomsten en cultures: tot controleur der eerste klasse de controleur der tweede klasse M. H. J. Kollmann;

tot controleur der tweede klasse, de controleur der derde klasse C. W. F. Neijs;

goedgekeurd, dat door den directeur der cultures is overgeplaatst uit de residentie Bezoekie naar de residentie Rembang, de ambtenaar ter beschikking E. A. Halewijn;

bij het militair departement:

ontslagen: op zijn verzoek eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de 1ste luitenant der infanterie jhr. E. L. A. G. van der Smissen;

benoemd, tot kapitein bij het 3de bataillon infanterie, de 1ste luitenant J. J. Keijzer, van het 12de bataillon, met bepaling dat zijne

anciënniteit zal gerekend worden te zijn ingegaan den 9den Februarij 1856, en dat hij mitsdien rang zal nemen boven den kapitein J. Verschuijl;

(*Javasche Courant van den 30sten April.*)

bij het civiel departement:

op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de zoutpakhuismeester van het hoofddepôt te Grisseh (Soerabaija) C. A. F. Loth;

benoemd, tot notaris te Samarang, A. F. Lens, ambtenaar van de 3de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie en candidaat-notaris, thans tijdelijk waarnemend notaris te Batavia;

bij den residentie-raad te Benkoelen, ontslagen, wegens vertrek, eervol, het lid J. F. van der Loo, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten;

benoemd, tot lid H. Schouten, ontvanger der inkomende en uitgaande regten tevens, haven- en pakhuismeester te Benkoelen;

verleend een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte aan den resident van Djokdjokarta mr. W. C. E. de Geer;

magtiging verleend tot het uitreiken aan D. van Grootveldt jr. eener acte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskunde op de vrije landen Pamanoekan en Tjassam (adsistent-residentie Krawang);

bij het militair departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de 2de teekenaar bij de directie der genie B. W. A. Dehne;

wegens vertrek, eervol, als amanuensis bij het fonds der verhoogde pensioenen van de officieren der landmagt, de majoor der infanterie E. Rappard;

benoemd tot amanuensis bij het fonds der verhoogde pensioenen van de officieren der landmagt de 1ste luitenant W. B. Scheij, adjunct bij het hoofdbureau der artillerie;

overgeplaatst: bij het groot militair hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der 2de klasse C. E. Loebell, thans te Palembang;

bij het garnizoens-hospitaal te Ngawie, de officier van gezondheid der 2de klasse W. J. Schmitt, thans te Samarang;

bij de geneeskundige dienst ter Sumatra's Westkust, de officier van gezondheid der 3de klasse J. A. James, thans te Weltevreden:

geplaatst, bij het groot militaire hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der 3de klasse J. N. Jorritsma, onlangs uit Nederland aangekomen;

(*Javasche Courant van den 3den Mei.*)

bij het civiel departement:

voorloopig gesteld ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust, R. P. van Hengelaar, thans buiten betrekking;

bij het militair departement;

ontslagen, uit Zr. Ms. militaire dienst, de betaalmeester der 1ste klasse J. F. Mumkes;

ingetrokken, op zijn verzoek, het aan den 1sten luitenant der infanterie J. H. H. A. Räcke verleende tweejarig verlof naar Nederland;

(*Javasche Courant van den 7den Mei.*)

bij het civiel departement:

benoemd, tot president van de weeskamer te Batavia, de secretaris bij dat collegie H. J. van der Plas;

bij het militair departement:

bevorderd: bij het wapen der artillerie, tot magazijnmeester der 2de klasse, met rang van 1sten luitenant, de magazijnmeester der 3de klasse (2de luitenant) W. O. A. M. van Capelle;

goedgekeurd, dat door het militair departement bij de infanterie zijn overgeplaatst: bij het 1ste bataillon, de 2de luitenant C. F. van Casteren, van het garnizoens-bataillon te Palembang;

bij het 2de bataillon (Willem I), de 1ste luitenant A. E. V. de Fiequelmont, van het 11de bataillon;

bij het 4de bataillon, de kapitein A. C. Hardenberg, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling;

bij het 7de bataillon, de kapitein F. M. Barberino, van het 3de bataillon;

bij het 11de bataillon: de 1ste luitenants W. Mekern en S. H. von Frankenberg Ludwigsdorff, beiden van het 13de bataillon;

de 2de luitenants A. Luijmes en J. L. B. Granpré Molière, beiden van het 2de bataillon;

bij het 13de bataillon: de 1ste luitenants J. D. Landzedel, van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling; J. H. H. A. Räcke en L. J. F. Timmermans, beiden van het 11de bataillon;

de 2de luitenants J. H. J. van Schevichaven en M. C. E. Ruempol, beiden van het 4de bataillon; W. J. T. Timmerman, van het 8ste bataillon; C. Prey, van het 9de bataillon; W. van Leijden, van het 12de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling, den kapitein G. Bruijnis, van het 4de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de Molukkos: de 2de luitenants J. G. Eskens, van het 4de bataillon, F. C. L. Reuling, van het 8ste bataillon, en C. B. E. Versteeg, van het 12de bataillon;

(*Javasche Courant van den 10den Mei.*)

bij het civiel departement:

ontheven, eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de 3de commies bij de algemeene rekenkamer A. Gevers;

benoemd: tot adsistent-resident van Palembang, tevens magistraat en fiscaal, de secretaris der residentie Palembang F. G. H. Schiltz;

tot haven- en pakhuismeester te Pontianak (Wester-afdeeling van Borneo), de ambtenaar op wachtgeld J. Breijer, thans met de waarneming dier betrekking belast;

tot lid in den raad van justitie te Amboina, G. Roijaards, vendumeester aldaar;

bij het militair departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de apotheker der 2de klasse bij het garnizoen te Palembang A. Bierwirth;

De genoemde Couranten behelzen voorts de volgende berigten:

(*Javasche Courant van den 16den April.*)

Palembang. — Ten vervolge van het voorkomende in ons nommer van 26 Maart jl. [zie nº 130 der *Staats-courant*], betreffende de bende Redjangers, die door de bevolking van de Rawa's, op den 27sten Februarij, ondersteund door eenige pradjoerits, nabij Karang Djaja was teruggeslagen, wordt nog het volgende medegedeeld.

Dienzelfden dag kwam de bende weder uit het bosch te voorschijn, doch werd daarop andermaal door de bevolking verjaagd in de rigting van de doesson Troessan. De bevolking dezer doesson dreef de bende met eenige geweerschoten verder en vervolgde haar tot diep in het bosch.

Den volgenden morgen vertoonde zich een gedeelte der uiteengedreven bende, ongeveer 40 man sterk, op den grooten weg naar de Lakitan, doch werd spoedig door de bevolking van Soengie Napoe en eenige pradjoerits met geweervuur ontvangen en verjaagd.

De roovers, alzoo wijd en zijd verspreid, werden door verscheidene patrouilles rusteloos nagezet, met dat gevolg, dat twee hunner te Moeara Roepiet en drie anderen te Moeara Blitie werden opgevat.

Bij de verschillende gevechten werden vier roovers gedood, waaronder één der aanvoerders, radja Lelo Bingis genaamd, terwijl een groot aantal werd gekwetst, waarvan één in onze handen viel. Van onze zijde werd alleen een pradjoerit gekwetst.

Na dien tijd waren geene verontrustende berigten meer vernomen. Niettemin werden de Rawa's nog door patrouilles doorkruist en waren tijdelijk eenige pradjoerits van Tebing Tingie aldaar gedetacheerd.

Volgens de verklaringen der gevangenen, zou de bende bestaan hebben: uit 62 Passumahers, onder aanvoering van Gjadja Gjarang, depattie van Moeara Sindong, en radja Lelo Bingis; 83 lieden uit de Ampat Lawang, onder aanvoering van radhen Serdang en radhen Delamien, welke laatste te Moeara Blitie werd opgevat, en 26 personen uit de Redang Lebong, onder aanvoering van radhen Messie, van Kota Danau. Deze bende was gewapend met 11 geweren, 3 donderbussen, 1 pistool en overigens met lansen en krissen.

(*Javasche Courant van den 19den April.*)

Sumatra's Westkust. — De berigten, loopende tot 5 April 1856, behelzende het volgende:

Berigten uit de Lagoendie-baai behelzen, dat den 10den Maart aldaar waren aangekomen de troepen en werklieden, bestemd om, gedekt door Zr. Ms. schoenerbrikken *Banda* en *Padang*, de redoute te maken, (zie ons nommer van 22 Maart jl.) [zie *Staats-courant* nº. 130]. Er was door de bevolking geen weêrstand geboden. De hoofden der kampongs Tadora Hilihobo en Singedeassie deden uit eigen beweging den eed van trouw aan het Nederlandsch-Indisch gouvernement. Onder de vijandig gezinde kampongs Orahieli, Batohoesie en Hilidjihono begon tweespalt te heerschen.

Den 4den April jl. werden in het openbaar te Padang verkocht f 25,000 225/250 pikols koffij, die gezamenlijk hebben opgebragt f 765,326:85 of ruim f 30:61 per pikol.

Celebes en onderhoorigheden. — De berigten, loopende tot den 2den April jl., behelzen het volgende:

In de eerste dagen van Maart was de waterstand in de noorder districten zeer hoog, waardoor eenige schade aan de waterleiding werd veroorzaakt.

De aanplanting van padie was bijna afgeloopen en de jonge aanplanting liet zich gunstig aanzien.

Sedert de invoering eener premie op het dooden van krokodillen, waren te Maros in den tijd van 9 dagen geleverd: 7 groote krokodillen, 4 kleine dito en 725 eijeren; terwijl op de hoofdplaats Macassar gedurende de maand Maart waren aangebragt een groote krokodil, een kleine dito en 42 eijeren.

— Volgens mededeeling van den gezaghebber Pielaat, waren de twee tegen de zeeroovers uitgezondene kruisbooten (zie ons nommer van 22 Maart jl.) [*Staats-courant* nº. 130], op den 21sten Maart in straat Boeton door 12 rooversvaartuigen, bestaande uit 6 bintaks en 6 pandjadjaks, overvallen; van des morgens 6 tot in den namiddag 3 ure hadden de kruisbooten tegen de rooversprauwen gevochten, met het gevolg, dat een der bintaks in den grond was geschoten en een ander verbrand. De overige tien praauwen hadden daarop de vlugt genomen op de reven, alwaar de kruisbooten haar niet konden volgen.

Aan onze zijde was geen verlies geleden. Volgens berigten der opvarenden, waren in die wateren meer dan 50 rooversvaartuigen gezien.

(*Javasche Courant van den 23sten April.*)

De berigten uit de Molukkos, loopende tot 1 Maart, behelzen de volgende bijzonderheden:

Amboina. — Gedurende de eerste helft van Februarij heeft de weêrsgesteldheid zich hier door zware buijen gekenmerkt.

Op het berigt van de verschijning van eene rooversvloot op de noordkust van Ceram, vertrok Zijner Majesteits stoomschip *Vesuvius* den 2den Februarij derwaarts, doch keerde, zonder zeeroovers te hebben gezien, den 8sten daaropvolgende hier terug; alleen werd op dien togt eene Boetonesche praauw naar Banda opgebragt, die met een verjaarden pas voer en meer ammunitie aan boord had dan daarop vermeld stond. — Bij onderzoek bleek het echter dat de handelaar dier praauw op Banda bekend stond als gewoon op dit en andere eilanden in deze zeeën te varen.

Den 23sten Februarij vertrok Zijner Majesteits stoomschip *Vesuvius* naar Ternate, om in die wateren te kruisen tegen de Mahendanosche zeeroovers, die, volgens berigten, aldaar weder verwacht werden.

In den morgen van den 7den Februarij kwamen hier zeven Amerikaansche schipbreukelingen van Hila aan. Volgens hunne opgave waren zij afkomstig van het Amerikaansche barkschip *Cleora*, gezagvoerder Shewball Nortan, van New-Wedford, hetwelk ter walvischvangst uitgerust en benoorden Nieuw-Guinea verongelukt was. Behalve de gezagvoerder, bestond de bemanning uit twee stuurlieden en negen matrozen.

Gezegd vaartuig had den 19den Junij 1854 New-Wedford verlaten, koers stellende naar de Moluksche zeeën, waar men tien walvisschen had gevangen, die 350 vaten traan opleverden. In den nacht van den 24sten Januarij 1856 werd het vaartuig in de nabijheid der noordkust van Nieuw-Guinea door eene zware bui overvallen, had vervolgens op een rif gestooten, waardoor het een lek bekwam en zooveel water maakte, dat men genoodzaakt was hetzelve te verlaten. — Volgens verklaring der schipbreukelingen zouden de gezagvoerder en de overige bemanning zich in twee sloepen hebben ingescheept en gezamenlijk met hen vertrokken zijn, doch had men hen bij het aanbreken van den dag uit het oog verloren.

Gedurende hun aanwezen hier heeft het bestuur in hun onderhoud voorzien, en zij zijn den 12den Februarij naar Soerabaija gezonden.

Menado. — Den 2den Februarij kwam Zijner Majesteits stoomschip *Samarang* met de kruisbooten te Kema terug van eenen kruistogt tegen

de zeeroovers, die zich omstreeks het eiland Lembeh ophielden (zie ons nommer van 22 Maart jl.) [*Staats-courant* nº. 130].

Niettegenstaande met den meesten spoed de straat Lembeh door de kruisbooten werd afgezet en het stoomschip rondom het eiland stoomde, en het onderzoek tot de Sangir-eilanden voortzette, werden geene roovers ontdekt, hetgeen deed vermoeden dat het berigt, dat zich omstreeks het eiland Lembeh zeeroovers ophielden, ongegrond was.

Den 5den Februarij vertoonde zich nabij Belang eene groote praauw die voor een rooversvaartuig gehouden werd en vruchteloos door het stoomschip werd nagespoord.

De berigten van Gorontalo over de maanden December en Januarij behelsden dat er veel regen viel, doch, even als in de Menahassa, in de hoogere bergstreken veel minder, zoodat de rivieren een lagen stand behielden.

In den morgen van den 5den December, ten 7 ure, werden twee elkander spoedig opvolgende vrij sterke aardschokken waargenomen, die aan het nieuwe fort eenige schade toebragten door scheuring van het metselwerk.

In de maand Januarij werden daar nog twee aardbevingen gevoeld.

De lage waterstand was oorzaak dat men nog zeer achterlijk was in het bewerken en beplanten der sawavelden. De miloe was overvloedig.

In den avond van den 2den Maart, omstreeks 9 ure, werd te Menado een geluid gehoord als of in de nabijheid der baai van Menado met zwaar geschut werd gevuurd. Duidelijk en geregeld meende men de schoten te hooren vallen, en het deed zich voor als werden dezelve dan eens naderbij, dan weder op verderen afstand, losgebrand. Dit geluid duurde met afwisselende hevigheid ongeveer twee uren.

Ook aan boord van Zijner Majesteits stoomschip *Samarang*, hetwelk den volgenden morgen van eenen kruistogt naar Kwandang ter reede van Menado terugkwam, waren de vermeende kanonschoten ter hoogte van Bolang Mongondo gehoord en wel zoo duidelijk, dat men er den koers naar gerigt had; terwijl van alle zijden uit de Menahassa tijdingen werden ontvangen omtrent de gehoorde schoten. Een van Liekoepang ontvangen berigt, dat aldaar den volgenden dag (3 Maart) een aschregen was bespeurd, deed het vermoeden ontstaan dat op een der nabijgelegene eilanden eene vulkaanuitbarsting had plaats gevonden en dat deze het geluid had veroorzaakt, en daar den 9den Maart alhier de tijding van Ternate aankwam dat ook daar dezelfde geluiden op hetzelfde tijdstip waren vernomen, werd dit vermoeden versterkt en scheen het niet onwaarschijnlijk dat die uitbarsting op een der Sangir-eilanden is voorgevallen, waar drie werkende vulkanen zijn.

Den 10den Maart was hieromtrent te Menado nog niets met zekerheid bekend.

(*Javasche Courant van den 30sten April.*)

Palembang. — Den 3den April jl. heeft de beruchte muiteling radja Tiang Alam zich op lijfsgenade aan het bestuur te Tebing Tingie overgegeven.

Omtrent zijn persoon en levensloop laten wij hier kortelijk deze bijzonderheden volgen;

Radja Tiang Alam of Alieboedien van de soehoe Moeara Pinang, is geboren in de doesson Loboe Pangang, marga Lintang Kirie, divisie Ampat Lawang. Hij stamt af van de Passirahs dier marga, ofschoon het niet blijkt dat zijn vader, Pa Leman, dien hij nog jong zijnde verloor, eenige betrekking heeft bekleed.

Listig en stoutmoedig van aard, schijnt hij zich bij zijnen stam al vroeg op den voorgrond geplaatst, en op zijnen neef, den pangeran Mangkoe Loerah, passirah van de Lintang Kirie, een grooten invloed uitgeoefend te hebben. Deze passirah kende hem den titel toe van radja Tiang Alam (vorstelijke wereldpilaar), onder welken hij sedert zoo berucht is geworden. Later gaf hij zich zelfs den niet minder weidschen titel van radhen Mas Pandji Linganij Alam, zonder daarmede evenwel veel opgang gemaakt te hebben.

Eerst in 1851 bleek het welk een geduchten aanhang hij had verworven.

De kolonel, waarnemend resident C. A. de Brauw, die zich ter regeling van bestuurzaken met eenige inlandsche hoofden, onder bedekking van 150 militairen, naar Gonoeng Meraksa (Ampat Lawang) had begeven, werd daar den 29sten Junij 1851 verraderlijk door radja Tiang Alam en zijnen neef, den passirah van Lintang Kirie, aan het hoofd van 800 gewapende inlanders aangevallen, hetgeen, zonder den uitstekenden moed en het beleid van den kolonel de Brauw, de noodlottigste gevolgen zou gehad hebben.

De muitelingen waren echter door de hun toegebragte nederlaag niet afgeschrikt. Integendeel, de opstand bereikte, inzonderheid door de rustelooze volharding van radja Tiang Alam, eene beduidende hoogte.

Ofschoon hij overal, waar hij met onze militaire magt in aanraking kwam, werd verslagen en verjaagd, wist hij echter telkens de uiteengedreven bevolking te herzamelen, nieuwe versterkingen op te rigten en onze doessons te plunderen. In het laatst van 1851 ondernam hij zelfs strooptogten tot in de Palembangsche benedenlanden.

De trouwste aanhangers van radja Tiang Alam waren meestal Lintangers, doch zijn invloed strekte zich uit over de geheele Ampat Lawang en gedeeltelijk ook in de Passumah Redjang en aangrenzende streken.

Eerst in Mei 1852, na eene aanzienlijke magt ontwikkeld en menig scherp gevecht geleverd te hebben, mogt het ons gelukken de stoutheid der oproerlingen te bedwingen, en hunne rooftogten binnen ons onmiddelijk gebied te keeren. Bij een dier gevechten ontving radja Tiang Alam eene kogelwonde in den regter schouder.

In 1853 werd hem en zijner partij een zware slag toegebragt, doordien zijn neef, de passirah van de Lintang Kirie, ernstig verwond in onze handen viel.

Door dit alles was de invloed van den muiteling wel geknuikt, maar niet vernietigd, terwijl hij dien door allerlei kunstgrepen wist te verlevendigen, waarbij hem de onrustige gezindheid en de ligtgeloovige aard der bevolking zeer te stade kwamen.

Aanvankelijk had hij zich uitgegeven voor doekoen en poeijang (geneeskundige en profeet), en toen dit middel zijne kracht begon te verliezen, wist hij zich zoogenaamde heilige wapens te verschaffen, waarna hij eenige zijner vertrouwden als poeijangs deed optreden, die het volk tot oproer aanspoorden.

In het begin van 1854 werd hij door een der zijnen (zekeren Samoedien) gevaarlijk in den buik gewond, waarvan hij echter spoedig herstelde.

In Mei van dat jaar moest hij voor zijne vervolgers de Lintang ontruimen en vlugtte naar Passumah. Daar verzamelde hij weder eene bende van 300 man, die echter door onze militaire magt werd uiteengedreven.

In het begin van 1855 naar de Lintang teruggekeerd, herzamelde hij zijnen aanhang en beraamde nieuwen tegenstand, die echter in twee expeditien, de laatste in April 1855, volkomen werd verijdeld. Daarna deed radja Tiang Alam eenen togt naar de Redjang, zonder evenwel tot openlijk verzet te komen.

Sedert dien tijd heeft hij zich meestal te Lobo Ramboetan, in de Lintang Kirie opgehouden, alwaar hij door de gehechtheid der bevolking veilig was.

Later heeft men wel bij verscheidene gepleegde strooptogten zijnen naam genoemd; doch zijne medepligtigheid daaraan is niet duidelijk bewezen.

Aan den ijver en het overleg van den adsistent-resident te Tebing Tingie, J. Walland, en de trouwe bemiddeling van den ratoe van Tandjong Agong, is het hoofdzakelijk te danken, dat de muiteling zich eindelijk heeft overgegeven. Bij die overgave was hij slechts vergezeld van eene zijner vrouwen en twee volgelingen. Onverwijld werd hij naar Palembang gebragt, alwaar hij den 6den dezer aankwam, om per eerste scheepsgelegenheid naar Batavia te worden overgevoerd.

Batavia. — In het laatst des vorigen jaars liep men gevaar, dat de vrije uitvoer van guano uit Peru naar Java en andere streken van Azie zou worden opgeheven. Wij zijn echter in de gelegenheid gesteld mede te deelen, dat door de bemoeijingen van den Nederlandschen consul te Lima, die uitvoer gelijk te voren wordt voortgezet en een vaartuig met die meststof naar Batavia was gezeild.

— Wij zijn in de gelegenheid gesteld, ten vervolge van het voorkomende in ons nº. 24 [*Staats-courant* nº. 130] omtrent het in de vorige maand in het kampement te Kedongkebo, ter hoofdplaats Poerworedjo der residentie Bagelen, plaats gehad hebbend ongeluk, het navolgende mede te deelen.

In het gemeld kampement was, nevens den staf en de regter helft des 4den bataillons infanterie, ook het corps pupillen gestationneerd. De gebouwen van hetzelve waren, wel is waar, van een tijdelijken aard, in afwachting dat met den bouw van een blijvend kampement zoude begonnen worden, maar het waren gebouwen met houten dakstoelen, rustende op gemetselde pilaren, zoo deugdelijk gebouwd en met zooveel zorg onderhouden, als met den aard van een tijdelijk kampement bestaanbaar is; de gebouwen, uitmakende het gesticht der pupillen, waren nog niet lang geleden geheel vernieuwd en zouden, bij den op handen overgang der pupillen naar Gombong, alwaar het kasteel te hunner ontvangst wordt ingerigt, als de hechtste en de beste van het geheele kampement, bij voorkeur tot logies van het 4de bataillon blijven dienen. Eene zich in het Z. O. zaamgepakt hebbende donkere lucht barstte plotseling in een stormwind los, zoo hevig, dat hij in zijnen weg menschen opligtte en voortslingerde, boomen ontwortelde en gebouwen deed instorten, terwijl de gebouwen, buiten den eigenlijken windstroom, slechts ligt beschadigd werden. De gebouwen van het pupillen-gesticht bevonden zich juist in den weg des orkaans, en in weinige oogenblikken waren de beide ruime kazernen en de gymnastiezaal, mede een groot gebouw, ter aarde geworpen, en dat wel juist op een oogenblik dat de pupillen, gezamenlijk p.m. 200 hoofden sterk, bij het eindigen hunner lessen, uit het schoolgebouw, dat gespaard gebleven is, zich in hunne chambreën begeven hadden; en, daar er volgens ooggetuigen geen 20 seconden verloopen zijn, tusschen het oogenblik, waarop men in de kazernen het gevaar waarnam, en dat, waarop de instorting was afgeloopen, is het te verwonderen en heeft men alle reden zich te verblijden, dat, terwijl de ter hulp toeschietenden vreesden, dat alle onder de materialen bedolvenen verpletterd of deerlijk verminkt zouden zijn, het getal dooden zich tot 6 en dat der zwaar gewonden tot 2 bepaald heeft; dat de 8 ligt gekwetsten, ook volgens latere berigten, een spoedig herstel doen verwachten, en dat alle overigen er ongedeerd afgekomen zijn; de weinigen, die nabij de deuren waren, hebben zich door eene tijdige vlugt naar buiten gered; de overigen zochten en vonden gelukkig grootendeels hun behoud, door zich onder hunne ijzeren kribben en onder de tafels te bergen.

De omgekomenen, die onmiddellijk dood waren, zijn: de sergeant Vogelzang, de pupillen Boesch, Oostziek, van Gent en Stook; de zwaar gekwetsten, waarvan de eerstgenoemden 's anderen daags overleden, de pupillen Lin, Klaring en Hulscher, en de ligt gewonden: de pupillen Eldijk, Flament, Berends, Mauer, Wilkens, Corbet, de Sornie en van Haeften.

Behalve de reeds opgegevene gebouwen is nog de frontwacht van het kampement ingestort en zijn twee door compagnien van het 4de bataillon bewoonde kazernen verlaten moeten worden, als zoo veel geleden hebbende dat derzelver verdere bewoning gevaarlijk zoude zijn.

Door de minzame hulp van officieren, ambtenaren en burgers te Poerworedjo, die in de eerste dagen de pupillen bij zich aan huis namen, en door de goede maatregelen van het kommandement en het civiel bestuur, is gezorgd dat alle plotseling van huisvesting beroofde militairen onder dak kwamen; den 20sten en den 21sten zijn de pupillen in twee gedeelten naar Gombong gemarcheerd, waar zij zeer goed gelogeerd zijn en het onderwijs zijn gewonen loop herneemt; en daardoor is tevens in het kampement plaats genoeg gevonden, om de blijvende drie compagnien van het 4de bataillon infanterie behoorlijk te logeren, tot hun een blijvend kampement kan aangewezen worden.

Behalve de zorg door den militairen kommandant, luitenant-kolonel J. D. M. van der Vlist, door de officieren van het pupillen-corps, kapitein L. Rijsendaal, 1sten luitenant G. F. de Ravallet en 1sten luitenant A. van den Hurk, de ijverige hulp door geheel het garnizoen en de belangstellende en hulpvaardige medewerking door het civiel bestuur bewezen, worden in het bijzonder genoemd als uitgemunt te hebben in het helpen en onder de puinhoopen weghalen der ongelukkige kinderen, de 1ste luitenant A. C. van der Boon en de 2de luitenant D. K. H. van den Hurk.

Banka. — Van hier is medegedeeld, dat het onlangs aan de politie te Riouw mogt gelukken de zeven zoogenaamde orangseka's in handen te krijgen, die deel genomen hadden aan de plundering en den moord, in het begin van 1854 op de hoogte van het district Pankal-Pinang nabij Poetoe-Pandjang, op eene wankang gepleegd, waarvan men de daders, veertien in getal, tot nu toe vruchteloos had getracht op te sporen.

Volgens berigten van het eiland Lepar was het rijstgewas, waarvan de oogst gewoonlijk in de maand Maart plaats vindt, geheel mislukt. Het bestuur zou, bij gebrek aan dat voedingsmiddel, aan de bevolking op Lepar rijst uit 's lands pakhuis doen verstrekken.

In de maand Maart was te Muntok eene inlandsche school plegtig geopend, tot welker oprigting in November 1854 door het gouvernement magtiging werd verleend. Een dertigtal leerlingen werden in die school opgenomen.

PALEMBANG. — In de Rawa's was de rust sedert de berigten, voorkomende in ons nommer van 16 April jl., niet meer verstoord geworden. De tijdelijk derwaarts gedetacheerde pradjoerits waren naar Tebing Tingie teruggekeerd.

In de Ampat Lawang hadden eenige verontrustende bewegingen plaats gehad. Den 18den Maart ontstond namelijk te Poentang tusschen de bevolking en eenige daar aanwezige Redjangers en lieden van Lobo Poding, eene hevige vechtpartij, waarbij twee personen het leven verloren en een derde werd verwond. De Redjangers en de lieden van Lebo Poding hadden daarna de doesson Karang Dapo beschoten en in de nabijheid dier doesson eene ladang verbrand. Dien ten gevolge werden van Tebing Tingie het divisiehoofd met 30 pradjoerits derwaarts gezonden, die op het onverwachtst door 200 Redjangers, met geweren en pieken gewapend, werden overvallen. Na twee dooden en vijf gewonden bekomen te hebben gingen de Redjangers op de vlugt; geen der pradjoerits bekwam daarbij eenig letsel. Sedert hadden de Redjangers geene vijandelijkheden meer gepleegd.

(*Javasche Courant van den 7den Mei.*)

Riouw. — De berigten van daar behelzen het volgende:

Op het vernemen dat eene vloot van 40 Illanoesche zeeroovers zich bij poeloe Pandjang en de Natuna-eilanden ophield, vertrokken den 27sten Maart Zr. Ms. schoenerbrik *Egmond* en de adviesbrik *Pylades*, de laatste uit het station van Banka, vergezeld van 5 kruisbooten, naar Siantan, om aldaar nadere berigten daaromtrent in te winnen.

Den 5den April kwam deze flotille, na poeloe Djimadji aangedaan te hebben, op Siantan aan. Hier vernam men dat aldaar drie inlanders, die in het veld bezig waren, door eene rooverspraauw waren weggevoerd en dat daar den vorigen avond nog eenige kleine praauwen waren gezien waarop men jagt had willen maken, hetgeen men echter op het zien aankomen der oorlogsschepen had uitgesteld. — Onmiddellijk werden daarop de kruisbooten in verschillende rigtingen uitgezonden om de omliggende eilanden te onderzoeken, van welken togt zij den 9den daaropvolgende te Siantan terugkwamen, zonder iets van zeeroovers te hebben ontdekt.

Intusschen ontving de kommandant van de *Egmond* het berigt dat op de Natuna-eilanden maar eene praauw, zoo groot als eene kruisboot, bemand met 20 koppen, was geweest en op Selopa één man had geroofd; terwijl ook op de Tambelans eene praauw was geweest, die men tot aan Bintang vruchteloos had vervolgd.

De flotille vervolgde de reis verder naar Singkip, alwaar men niets van zeeroovers vernomen had, waarna zij naar Riouw terugkeerde en aldaar den 20sten April aankwam.

De *Pylades* was reeds van Siantan naar zijn station te Muntok teruggekeerd.

Wester-afdeeling van Borneo. — De berigten over de maand Maart jl. luiden als volgt:

" In de afdeeling Sambas beloofde de rijstoogst, vooral in de districten Siminis en Pemangkat, eenen voordeeligen oogst; in het laatste district hadden de Chinezen bijna de dubbele uitgestrektheid sawa's van het vorige jaar beplant. Ook de padieoogst der Dajaks scheen gunstig te zullen uitvallen. In het district Siminis werd de handel verlevendigd door den grooten aanvoer van honig en was. Door aanhoudende zware regens hadden de bruggen in deze afdeeling veel geleden.

In de Chinesche districten was de bevolking op een aantal plaatsen bezig met den aanleg van nieuwe en met het verbeteren van bestaande wegen. De rijstoogst in het district Montrado was afgeloopen en had bedragen 530 koijangs; van de overige districten was de opbrengst nog niet bekend.

Ook in de afdeeling Mampawa was de bevolking, zoowel Chinezen als Maleijers en Dajaks, bezig met het verbeteren der wegen. De rijstoogst was daar zeer voordeelig geweest; in het laatst van Maart waren circa 30 koijangs rijst naar andere plaatsen binnen de residentie uitgevoerd. De prijs van dat graan was f 5 per pikol.

Te Pontianak was mede een aanvang gemaakt met het verbreeden der bestaande wegen. De rijstoogst leverde voldoende resultaten op.

Te Sintang was de rijstoogst zeer gunstig, doch die van de tengkawang-olie gunstiger; en daar deze voor den uitvoer veel voordeeliger is dan de rijst, vreesde men dat de inzameling der padie daardoor zou achterstaan.

Menado. — Gedurende de maand Maart jl. viel hier over het algemeen veel regen, afgewisseld door slechts enkele heete dagen.

Het vermoeden, dat eene vulkaan-uitbarsting op een der Sangir-eilanden zou hebben plaats gevonden [zie hierboven onder 23 April jl.], had zich nog niet bevestigd.

De padie-aanplanting op de natte velden was afgeloopen.

Het gewas stond zeer gunstig. Op enkele strandplaatsen was dit graan nagenoeg tot rijpheid gekomen, waardoor dus weldra in het bestaand gebrek aan rijst eenigzins zou voorzien worden. Miloe (maïs) was allerwege in grooten overvloed geoogst. De koffijtuinen beloofden weder eenen ruimen oogst.

Den 18den Maart passeerden te Belang vier groote en twee kleine rooverspraauwen, koers stellende om de noordoost.

Den volgenden morgen verliet Zr. Ms. stoomschip *Samarang* de reede van Kema, ten einde die praauwen op te sporen. Tot aan het eiland Biara werd de togt voortgezet, zonder rooverspraauwen aan te treffen; alleen ontmoette het stoomschip op de hoogte van dat eiland eenige Sangirsche praauwen, die door den radja van Tagoelandang tegen drie rooverspraauwen waren uitgezonden, welke aldaar den vorigen dag waren gezien en zich zuidwaarts hadden gewend.

De berigten van Gorontalo over de maand Februarij luidden gunstig.

(*Javasche Courant van den 10den Mei.*)

Overzigt der verrigtingen van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie (als vervolg op hetgeen daaromtrent is opgenomen in de *Javasche Courant* van den 20sten Februarij 1856, n°. 15 [zie *Staats-courant* n°. 104].

Gesleept door Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, kwam het fregat *Prins Frederik der Nederlanden* den 2den Februarij van Soerabaija, waar het, op eene reis van Macassar naar Batavia, wegens zware westewinden en tot voorziening van eenige bekomen ligte avarijen, had moeten binnenloopen, ter reede van Batavia ten anker.

Den 20sten daaraanvolgende verliet dat fregat die reede, koers stellende naar Padang, waar het, na eene reis van 16 dagen, zonder bijzondere ontmoetingen aankwam.

Van daar zoude een togt ondernomen worden naar en langs de peperhavens van het rijk van Atjin.

Na in de wateren van Menado door de *Samarang* vervangen te zijn, verliet Zr. Ms. ijzeren stoomschip *Suriname* den 17den Januarij 1856 de reede van Amboina, met bestemming naar Java.

Het kwam den 23sten daaraanvolgende te Macassar en den 30sten te Soerabaija aan, van waar men den 1sten Februarij jl. de reis naar Batavia voortzette.

Was de overtogt van Amboina tot Soerabaija gunstig geweest, op de verdere reis naar Batavia had men met harde W. en N. W. winden te kampen, die somtijds tot digt gereefde marszeilskoelte toenamen.

Hoog aanschietende zee belette ten laatste het schip te besturen, en moest de reede van Cheribon worden aangedaan om handzaam weêr af te wachten.

Eerst den 11den Februarij 1856 kwam de *Suriname* bij de vlag ten anker.

Den 16den daaraanvolgende vertrok deze stoomer naar Soerabaija terug, ten einde aldaar eenige hoog noodzakelijke herstellingen te ondergaan.

Den 13den Maart jl. vertrok hij naar Timor, tot het volbrengen eener zending te Koepang. Zoowel op de heen- als terugreis werden Macassar en Larentoeka, op Flores, aangedaan, en eenige militairen over- en teruggevoerd.

Den 16den April jl. kwam de *Suriname* te Soerabaija terug, en is thans bestemd om naar Macassar te stevenen, ten einde in de wateren van Celebes station te houden.

Den 18den Februarij 1856 kwam uit Nederland, laatstelijk van de Kaap de Goede Hoop, ter reede Batavia aan Zr. Ms. transportschip *Prins Willem Frederik Hendrik.*

Het doel der komst van dezen bodem in Oost-Indie is het overbrengen van officieren en minderen voor het eskader aldaar en het terugvoeren naar Nederland van diegenen welke daartoe, wegens langdurig verblijf in deze gewesten, in de termen vallen.

Na het verrigten van eenige herstellingen aan dien bodem te Onrust, en het doen verwisselen van een gedeelte zijner bemanning, vertrok hij, voorzien van eene lading marine-behoeften, den 24sten Maart jl. naar Soerabaija en kwam den 12den April jl. daar ter reede ten anker.

Ook daar heeft de verwisseling van eenige schepelingen plaats gehad en heeft men een begin gemaakt met het beladen van dien bodem met djatiehout, bestemd voor de dienst der marine in Nederland.

Zr. Ms. ijzeren stoomschip *Celebes*, na in het drijvend droogdok te Soerabaija te zijn opgenomen geweest, en eenige herstellingen aan den romp en de machines ondergaan te hebben, kwam den 21sten Februarij jl. bij de vlag ten anker.

Den 28sten daaraanvolgende vertrok deze stoomer naar Muntok, Riouw en Singapore, met het doel om op beide eerstgenoemde plaatsen, onder andere diensten, eenige schepelingen aan boord van de in die wateren aanwezige oorlogsschepen *Pylades* en *Egmond* tegen andere van de *Celebes* te doen verwisselen, en om te Singapore de in de maand Februarij jl. hier niet ontvangen overlandpost uit Europa, zoo die daar sedert het vertrek der pakketboot naar hier ontvangen mogt zijn, aan boord te nemen en naar Batavia over te voeren.

Eenige dagen nadat de *Celebes* deze reede verlaten had, werd het grootste gedeelte der mailpakketten, voor Nederlandsch Indie bestemd, met eene Zweedsche kotter, daartoe van Singapore afgezonden, hier aangebragt.

Met het nog overig gedeelte, zoomede met eenige passagiers, kwam de *Celebes* den 14den Maart te Batavia terug.

Aan boord van dat stoomschip werd te Batavia geëmbarqueerd een detachement Europesche militairen, sterk 1 officier en 30 man. Het vertrok daarmede den 28sten Maart jl. naar Soerabaija.

Na aldaar nog den majoor der infanterie Happé, zoomede eenig oorlogsmaterieel, ingescheept te hebben, verliet de *Celebes* den 6den April jl. die reede, met bestemming naar Amboina, en vervolgens naar de Tomori-baai, gelegen op de oostkust van Celebes.

Tot het aanvullen van den voorraad steenkolen werd Macassar aangedaan, en had men het voornemen den 14den April jl. van daar de reis naar Amboina voort te zetten, en tevens om op dien overtogt de straat en de kust van Boeton naauwkeurig te onderzoeken, alwaar zich rooverspraauwen hadden vertoond.

Op 23 Februarij en 5 Maart, 1856 kwamen uit Nederland ter reede Batavia ten anker Zr. Ms. schoener met stoomvermogen *Montrado* en de korvet met stoomvermogen *Medusa*, beide tot versterking der zeemagt in Oost-Indie uitgezonden.

Beide oorlogsschepen waren bij hunne komst alhier voor dadelijke dienst gereed.

De *Montrado* is den 1sten April jl. naar de wateren van Timor vertrokken om hulp en bescherming te verleenen aan de troepen, bestemd om te Atapoepoe eene bezetting uit te maken en daar eene redoute aan te leggen.

De *Medusa* verliet den 4den April jl. deze reede met bestemming om de Lampongsche districten te bezoeken en tegen den sluikhandel in wapenen, welken men vermoedde dat aldaar gedreven werd, te waken.

Zr. Ms. stoomschip *Gedeh* verliet den 26sten Februarij jl. het eskader en vertrok, na een ruim driejarig verblijf in deze gewesten, naar Nederland terug.

Ten gevolge van ingekomen berigten omtrent het vertoonen van zeeroovers op de kusten van Celebes werd aan Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* opgedragen het doen van eenen kruistogt in die wateren; en verliet die bodem daartoe den 26sten Februarij jl. de reede van Batavia.

Den 29sten April jl. kwam dat stoomschip ter reede Batavia terug. Een verhaal van dezen togt wordt hieronder medegedeeld. Echter kunnen wij hier reeds met genoegen berigten, dat het dien stoomer is mogen gelukken zes groote rooverspraauwen, bemand ieder met 60 en 80 koppen, op de noord-oostkust van *Celebes* te vernielen en eenige menschen uit slavernij te verlossen.

Zr. Ms. ijzeren stoomschip *Borneo*, sedert geruimen tijd gestationeerd geweest ter westkust van Borneo, kwam den 27sten Februarij jl. van daar ter reede van Batavia terug.

Van die gelegenheid werd gebruik gemaakt tot den overvoer herwaarts van den afgetreden wd. resident der wester-afdeeling van Borneo, den luitenant-kolonel Andresen.

Een 40tal Chinesche hoofden, welke aan den vroeger plaats gehad hebbende opstand ter genoemde kust hadden deel genomen, worden mede door dat stoomschip gevankelijk naar Batavia overgebragt.

Den 2den Maart jl. vertrok de *Borneo* naar Soerabaija, om aldaar in

het drijvend droogdok deszelfs romp met de peacock-compositie te doen smeren en eenige noodzakelijke voorzieningen te ondergaan.

Na afloop daarvan vertrok die bodem den 17den April jl. weder van daar over Samarang, tot het afhalen van voor de zeedienst aangenomen inlandsche schepelingen, en over Batavia, tot het afgeven derzelven, naar Borneo's Westkust terug, met het doel om van daar Zr. Ms. ijzeren stoomschip *Onrust* veiligheidshalve naar Java te begeleiden, dewijl de zwakke toestand van dien stoomer niet toeliet denzelve dien overtogt alleen te laten doen.

Zr. Ms. schoenerbrikken *Padang* en *Banda*, ter Westkust van Sumatra gestationeerd, verleenden aldaar alle mogelijke hulp bij het oprigten eener redoute in de Lagoendie-baai, gelegen op het eiland Nias; en verlieten in het begin van Februarij jl. daartoe de reede van Padang.

Zij kwamen den 18den daaraanvolgende ter reede Sibogha ten anker, alwaar ieder 50 militairen aan boord nam; terwijl de bouwmaterialen en vele andere benoodigdheden op eenige kruis- en laadpraauwen en op andere ligte vaartuigen, tot den overvoer bestemd, werden verdeeld.

Nadat de resident van Tapanolie, benevens de militaire kommandant der noorder-afdeeling, op de *Banda*, en de gezaghebber van Nias met nog een officier op de *Padang* waren ingescheept, vertrokken beide oorlogsvaartuigen den 1sten Maart ll. naar de Lagoendie-baai, gevolgd door de flotille ligte vaartuigen.

Na het ontschepen der troepen en goederen, werd met de werkzaamheden dadelijk een begin gemaakt.

Dagelijks werden er van de *Banda* 17 en van de *Padang* 22 gewapende manschappen, onder bevel van den luitenant-ter-zee D. Schuurman en den adelborst der 1ste klasse van Woelderen, ter adsistentie van de landmagt aan den wal gezonden.

De beide schoeners posteerden zich op 2 kabellengten afstand van het strand, ten einde, wanneer de vijand de aangevangen werkzaamheden wilde bemoeijelijken, gebruik te maken van het geschut en om hem te verdrijven.

Den 22sten Maart was het terrein zoodanig in gereedheid dat de palissaden en atappen aan den wal konden worden gebragt.

Met zooveel ijver werd dien dag gewerkt, dat nog denzelfden avond eene betrekkelijk zeer veilige redoute was opgerigt, waarin het detachement militairen konde blijven vernachten.

Op eenige verspieders na, werden er geene vijanden gezien; alleen des nachts beproefden zij alle mogelijke hinderlagen in den weg te stellen, waaronder het graven van wolfskuilen, die echter aan de onzen geen de minste schade hebben toegebragt.

De redoute op den 25sten Maart jl. voldoende sterk zijnde, om eenen aanval des vijands te kunnen weêrstaan, vertrok de majoor, militaire kommandant, met de *Banda* naar Sibogha terug, terwijl de *Padang* in de Lagoendie-baai voorloopig achter bleef om daar station te houden.

In de maand Maart jl. verspreidde zich te Riouw een gerucht dat 40 rooverspraauwen, bemand door elkander ieder met 100 koppen, zich op de Natuna-eilanden ophielden en daar zelfs in reparatie lagen. En alhoewel dat gerucht zeer twijfelachtig voorkwam, zoo vereenigde zich zekerheidshalve de in de wateren van Riouw gestationeerde schoenerbrik *Egmond* met de ter oostkust van Sumatra aanwezige adviesbrik *Pylades* en vijf kruisbooten tot eene flotille, ten einde naar de Natuna's te stevenen en onderzoek naar de rooversmagt te doen.

Bij het aandoen eener baai, gelegen aan den n. o. hoek van het eiland Djamaija (Anambus-eilanden), vernam men van het hoofd aldaar dat, toen acht dagen geleden, eene groote en eene kleine rooverspraauw voor die baai waren gezien, die een kampong naar binnen hadden gezonden, waarmede zij een klein vaartuig met padie beladen en drie menschen van het eiland hadden weggeroofd. — Verder was het daar noch door tijding van Siantang noch van de Natuna-eilanden bekend, dat zich in die streken zeeroovers ophielden.

Den 5den April jl. kwam de flotille onder Siantang en kreeg men daar het berigt dat toen, een paar dagen geleden, zich eene rooverspraauw voor die plaats had vertoond, die aan den wal eenige strooperijen had verrigt. Onmiddellijk werden de kruisbooten in verschillende rigtingen rond het eiland gezonden, zonder echter iets verdachts te ontdekken.

Te Siantang werd door een vaartuig, toen pas van de Natuna's gekomen, de zekere tijding aangebragt, dat daar geene rooverspraauwen aanwezig en zij er ook niet gezien waren.

Wel is waar hadden zich drie maanden geleden te Sarassa zes praauwen vertoond, die eenige rooverijen hadden gepleegd, doch zij waren sedert uit die streken verdwenen.

De handel over zee tusschen Siantang en de Natuna-eilanden ondervond dan ook volstrekt geene belemmering; en bleek het dus daaruit duidelijk dat de berigten omtrent het aanwezen van eene rooversmagt in die wateren, zoo als te Riouw was verspreid geworden, ongegrond waren.

De *Pylades* keerde naar haar station ter oostkust van Sumatra terug; bekruiste op dien terugtogt nog gedurende 2 dagen de Zeveneilanden zonder bijzondere ontmoetingen; terwijl de *Egmond* en de kruisbooten de Tambilang-eilanden onderzochten en het eiland Sekap bekruisten, zonder zeeroovers te ontdekken of daarvan iets nader te vernemen.

Overigens zake kwamen de vaartuigen op hunne respective stations terug.

Zr. Ms. schoenerbrik *Ambon*, gestationeerd in de wateren van Macassar, deed eene opname van Kapoposang en bragt die plaats in kaart.

Daarna kruiste dit oorlogsvaartuig op zeeroovers; bezocht de kampong Baroe en de baai van Paré Paré, zoomede onderscheidene eilanden, tot de Spermondes behoorende.

Op dezen togt raakte de *Ambon* nabij de kampong Jamboca aan den grond; en niet dan na veel inspanning mogt het haar gelukken weder vlot te geraken en in de baai van Paré Paré te ankeren, van waar men naar Macassar terugkeerde en daar ter reede, zonder van zeeroovers iets ontdekt te hebben, den 10den Januarij jl. ten anker kwam.

Dezelfde schoenerbrik vertrok kort daarna weder naar Tanette ten einde den staat van zaken aldaar op te nemen, en waar men te dien aanzien vrij goede berigten vernam.

Den 2den Februarij jl. kwam de *Ambon* te Macassar terug.

Dewijl Zr. Ms. schoenerbrik *Sylph* bestemd was om ter aflossing van de *Ambon* in de wateren van Celebes dienst te doen, verliet laatstgenoemd vaartuig, waaraan belangrijke voorzieningen moesten bewerkstelligd worden, den 16den April jl. dat station, en kwam den 29sten daaraanvolgende ter reede van Batavia aan, van waar het naar Onrust vertrokken is om onderzocht te worden.

Door Zr. Ms. ijzeren stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* werd een kruistogt op zeeroovers aangevangen naar de wateren van Paré Paré en Tanette; doch naauwelijks Macassar verlaten hebbende brak een voornaam deel der machine en werd men daardoor verpligt naar die reede terug te keeren. Het gebrokene moest, ter reparatie bij de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid, naar Soerabaija gezonden worden; waardoor die bodem eenige weken buiten dienstverrigtingen moest blijven.

Den 15den Maart jl. kon dat stoomschip Macassar weder verlaten, tot het doen eener reize naar Bima, met het doel om een bezoek te brengen aan onzen post aldaar. Het kwam den 2den April daaraanvolgende te Macassar terug, zijnde deze togt tevens benuttigd geworden tot het bezoeken van Sumbawa, Saleijer en andere plaatsen in de koerslijn gelegen.

Het berigt, dat zich te Paré Paré en Palaro zeeroovers hadden vertoond, deed Zr. Ms. fregat *Palembang* den 31sten Maart van Macassar op reis gaan, tot het opsporen derzelven. Ook het zoo even genoemd stoomschip was bestemd om tot medewerking van het doel, waartoe het fregat vertrokken was, dien bodem te volgen.

Den 22sten December ll. verliet Zr. Ms. schoenerbrik *Rembang* de reede van Amboina en kwam den 27sten daaraanvolgende ter reede Wahaaij. De vlag werd door genoemde schoener op de noordkust van Ceram vertoond en vervolgens door straat Patientie naar de reede van Ternate en Kema gestevend, ten einde zeeroovers op te sporen en des noods gezamenlijk met den stoomer *Samarang* te handelen.

Den 2den Februarij jl. kwam genoemde schoener in de baai van Amboina terug, zijnde het gedurende dien tijd niet geslaagd eenige ontdekkingen van zeeroovers te doen.

Deze togt werd bijzonder gekenmerkt door tegenwinden, stroomen en buijig weder; daarbij begonnen onder de equipage zich de beginselen van scorbut te vertoonen, waardoor een spoedige terugtogt noodzakelijk was.

De 15den Maart jl. verliet de *Rembang* andermaal de baai van Amboina tot het doen der jaarlijksche reize naar de Aroe-, Keij-, de Goram- en Ceram-Laut-eilanden, waartoe een ambtenaar als gouvernements-commissaris aan boord werd ingescheept.

Het in de wateren der Molukkos station houdende stoomschip *Vesuvius* verliet den 18den Februarij jl. de baai van Amboina tot het doen van eenen kruistogt op zeeroovers op de zuidkust van Ceram.

Men had namelijk berigt ontvangen van het vermoeden, dat rooverspraauwen in die wateren aanwezig waren; het bleek echter later bij onderzoek, door de *Vesuvius*, dat het vermoedelijk handelspraauwen waren geweest, welke zich, op de hoogte van Amahaij opwerkende, langs de westzijde van Ceram hadden vertoond.

De geheele zuidkust, van af de westkust van het eiland Ceram tot aan de bogt van Haya, werd bij die gelegenheid door dezen stoomer naauwkeurig onderzocht; in de kampong Noliet en op vele andere plaatsen berigten ingewonnen, doch omtrent het aanwezen van zeeroovers werd niets bewaarheid bevonden; integendeel, men vernam óveral dat de rooverspraauwen sinds den vorigen kruistogt, door de *Vesuvius* gedaan, van die kusten verdwenen waren.

De *Vesuvius* deed daarop Saparoea aan en kwam den 21sten Februarij jl. in de baai van Amboina terug.

Eenige dagen later verliet hij op nieuw die baai om andermaal eenen kruistogt, ter opsporing van zeeroovers, te doen langs de kusten van Almaheira en Obie; en vervolgens eenige troepen van Ternate naar Batchian over te voeren, waarom de Sultan van laatstgenoemd eiland dringend verzocht had, ten einde de inwoners van zijn gebied tegen de eventuele aanvallen van de zeeroovers, welke hij binnen kort wachtende was, te beschermen.

De steven werd het allereerst naar Xulla Bessie gewend, en voor de kampong Sannanna gestopt. De Salahakkan dezer plaats leverde aan den bevelhebber 4 zwervende Tabellorezen over, waaronder 2 hoofden; en beloofde tevens het hierbij niet te zullen laten, maar alle mogelijke pogingen in het werk te zullen stellen om te trachten de overige zich op dat eiland ophoudende Tabellorezen in zijne magt te krijgen en alsdan over te zullen leveren.

Zonder iets verdachts te ontmoeten, werden de zuidkusten van Mangala en Taliabo bezocht; langs en tusschen de Timpan- en Salawaij-eilanden door, naar de baai van Bangaai gestoomd, alwaar den 26sten Februarij jl. geankerd werd.

De radja dezer plaats berigtte, dat men daar in langen tijd van geene zeeroovers iets vernomen had, zoodat op dit berigt de togt verder vervolgd werd. Te Balante komende, vernam men dat toen, slechts weinige dagen geleden, acht rooverspraauwen te vergeefs beproefd hadden eene praauw aldaar te overmeesteren, en dat 3 derzelve de bogt van Tomini waren ingeslopen en bij het eiland Matobela gezien; terwijl de 5 overige koers hadden gesteld om de zuid. De *Vesuvius* doorzocht daarop de gansche Tomini-bogt en kwam den 29sten Februarij jl. voor Gorontalo, zonder iets belangrijks ontmoet te hebben.

Daar vernam men dat, voor zoo ver men wist, er zich geene rooverspraauwen in de bogt ophielden, waarop den 1sten Maart jl. langs de oostkust van Celebes naar de reede van Kema werd gestoomd, doch ook hier van zeeroovers niets nader vernomen.

Alleen kreeg men het berigt dat de stoomer *Samarang*, op de tijding van het aanwezen van zeeroovers te Kwandang (westkust van Celebes), met eenige kruisbooten derwaarts op reis was.

Een langer oponthoud aldaar dus onnoodig achtende, stoomde de *Vesuvius* door naar Ternate, alwaar hij den 3den Maart aankwam.

Den vorigen dag bij het eiland Tifore zijnde, werden door dien bodem in het N. t. W. des avonds een groot aantal kort op elkander volgende losbarstingen, als van zwaar-kaliber-schoten gehoord, van welker waarneming ook door anderen in ons n°. 33 [zie hierboven onder dagteekening van 23 April] bereids melding is gemaakt. Een afwisselend dof gerommel, lichtstralen en weerlicht werden tevens door dat stoomschip waargenomen.

Ternate den 6den Maart verlatende, werden van daar de voor die plaats bestemde militairen naar Batchian overgevoerd.

Men had toen te Batchian in die streken niets van zeeroovers vernomen, doch de vorst van dat eiland scheen evenwel zeer beducht te zijn, dat hij, even als het vorige jaar, in de maand Mei van dit jaar een bezoek dier zeeschuimers zouden krijgen, en verzocht dus den kom-

mandant van genoemden oorlogsbodem tegen dien tijd daar terug te willen zijn.

Van Batchian werd vervolgens al kruisende langs de kusten der eilanden de steven gewend naar Amboina, alwaar de *Vesuvius* den 9den Maart jl. terugkwam.

Den 26sten Februarij ll. verliet de schroefstoomer *Samarang*, vergezeld van 2 kruisbooten, de reede van Kema en kwam 2 dagen later in de baai van Kwandang aan; dadelijk na aankomst werd door 2 majoors en later door den radja van dat gewest aan dat stoomschip een bezoek gebragt en van hen vernomen, dat, toen 6 maanden geleden, de roovers door een der majoors, vergezeld van 30 gewapende mannen, in sampangs gezeten, van daar waren verjaagd, en dat zij na dien tijd niets meer van hen bespeurd hadden. Het gerucht, dat aldaar kort geleden zeeroovers waren geweest, bleek op losse gronden te steunen

Het verblijf der *Samarang* te Kwandang werd tevens benuttigd om die baai in kaart te brengen, en omtrent de ligging van het eiland een onderzoek te doen, ten einde aldaar eventueel een steenkolendepôt op te rigten.

De baai werd in de oostmoesson als zeer goed gelegen en en de westmoesson als veilig beschouwd; en het eiland Pasoenga als de geschiktste plaats uitgekozen voor het oprigten van een kolendepôt.

Na afloop van dit onderzoek stoomde de *Samarang* naar de reede van Menado. Bij aankomst aldaar werd het berigt ontvangen, dat er zich op het eiland Tagaalansang zeeroovers zouden hebben vertoond, welke, door de bevolking verjaagd, naar Bejarin gestevend waren. Dadelijk werd de steven derwaarts gewend, doch geen spoor van hun aanwezen ontdekt, waarna de *Samarang* en de kruisbooten over Menado naar Kema terugkeerden.

In den avond van den 19den Maart jl. werd te Kema het berigt overgebragt, dat op den vorigen dag vier vermoedelijke rooverspraauwen de om de oost liggende kampong Belang waren voorbijgezeild. De *Samarang*, in het vermoeden dat het te huis varende zeeroovers konden zijn, die Bejaran, om water in te nemen, zouden aandoen, stoomde met allen spoed derwaarts, en ontmoette zes kleine praauwen, door den radja van Tagalangda uitgezonden om 3 rooverspraauwen te bevechten, welke den vorigen dag dat eiland waren voorbijgevaren.

De gewapende sloepen der *Samarang* en deze praauwtjes deden gezamenlijk een streng onderzoek in de baai, doch mogten niets van zeeroovers ontdekken.

De *Samarang* stoomde gedurende den nacht, mede zonder eenig gunstig gevolg, op zee rond en kwam den 21sten Maart jl. te Kema terug, om den volgenden dag naar Amboina te stoomen, ten einde aldaar deszelfs voorraad levensmiddelen aan te vullen.

Rhijnhoogte te Keulen 29 Junij: 13 vt. 9 dm. (13 vt. 2 dm. Rhijnl.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Lord Clarendon heeft onder dagteekening van 26 Junij jl. de jongste depêches van het Washingtonsche kabinet beantwoord in twee aan den Noord-Amerikaanschen gezant te Londen gerigte nota's, en deze stukken terstond aan het Parlement medegedeeld, gelijk reeds in ons vorig nommer gemeld is.

Het antwoord op de depêche betrekkelijk de wegzending van den heer Crampton behelst het volgende:

» Het verheugt Harer Majesteits gouvernement te vernemen, dat de in mijne nota van 30 April bevatte verzekering, dat aan de zijde van Harer Majesteits gouvernement geen voornemen bestond om de wetten der Vereenigde Staten te schenden, hunne onzijdigheid te krenken, of hunne souvereiniteit te miskennen, door den President gaaf aangenomen is, en dat alle reden van onmin ten aanzien van de zaak der aanwerving tusschen de regering van Groot-Britannie en die van de Vereenigde Staten opgehouden heeft te bestaan.

» Doch met groot leedwezen heeft Harer Majesteits gouvernement vernomen, dat de President niet tot een ander oordeel heeft kunnen komen aangaande het gedrag van Harer Majesteits gezant te Washington en van harer Majesteits consuls te New-York, Philadelphia en Cincinnati, ten aanzien der handelingen waarover tusschen de beide gouvernementen eene discussie gevoerd is.

» Harer Majesteits gouvernement denkt nog even hoog als altijd van den ijver, de bekwaamheid en eerlijkheid des heeren Crampton, en van zijne opregte zucht om aan het gouvernement, waarbij hij aangesteld was, geen reden tot regtmatig misnoegen te geven. Harer Majesteits gouvernement moet het er voor houden, dat op vele belangrijke punten betreffende zijn gedrag de President door onjuiste narigten en door de verklaringen van ongeloofwaardige getuigen misleid is.

» Eveneens denkt Harer Majesteits gouvernement over het gedrag van Harer Majesteits consuls te New-York, Philadelphia en Cincinnati.

» Zulk een verschil van gevoelen over zulk eene zaak tusschen de gouvernementen van twee groote Staten moet noodwendig voor beide een onderwerp van ernstige overweging zijn; en Harer Majesteits gouvernement heeft niet verzuimd aan deze zaak al de aandacht te wijden die zij verdiende.

» Indien Harer Majesteits gouvernement, gelijk dat van de Vereenigde Staten, tot de overtuiging ware gekomen, dat Harer Majesteits ambtenaren, in weerwil hunner instructien, de wetten van de Vereenigde Staten geschonden hadden, dan zou Harer Majesteits gouvernement, uit achting voor de Vereenigde Staten en ook uit behoorlijke zorg voor het gezag der Britsche Kroon, die ambtenaren van de posten, welke zij vervulden, verwijderd hebben.

» Indien een buitenlandsch gouvernement grilliglijk en zonder te laten blijken dat het met goede reden meende te handelen, zijn diplomatiek verkeer met den door Hare Majesteit bij hetzelve aangestelden gezant mogt afbreken, dan zouden Harer Majesteits raadslieden, voor de handhaving van de eer en waardigheid der Kroon verantwoordelijk zijnde, zonder aarzelen Hare Majesteit aanraden, met den bij haar hof aangestelden gezant van zoodanig gouvernement insgelijks alle diplomatiek verkeer te staken.

» Maar in het tegenwoordige geval is Harer Majesteits gouvernement verpligt de door den President uitdrukkelijk en herhaaldelijk afgelegde verklaring aan te nemen, dat naar zijne overtuiging die ambtenaren van Hare Majesteit de wetten der Unie geschonden hebben, en uit dien hoofde niet langer aannemelijke organen zijn voor gedachtenwisselingen met het gouvernement en de overheden van de Vereenigde Staten; en Harer Majesteits gouvernement kan niet aan dat van de Vereenigde Staten een regt ontzeggen van denzelfden aard als waarop het in een gelijksoortig geval voor zich zelf aanspraak zou maken, te weten het regt om eene in het gebied der Unie voorgevallen handeling zelf aan de wetten der Unie te toetsen.

» Ik heb alzoo de eer u te berigten dat Harer Majesteits gouvernement, hoewel bedroefd over eenen stap van den President der Vereenigde Staten welke niet anders dan als eene daad van onvriendschappelijken aard beschouwd kan worden, zich niet verpligt heeft geacht om deswege Hare Majesteit aan te raden, mij te bevelen om mijn diplomatiek verkeer met u te staken; en ik heb u de verzekering over te brengen, dat de hooge achting, welke alle leden van Harer Majesteits gouvernement voor uwen persoon koesteren, het voor mij hoogst aangenaam zal maken, de eer te hebben om over alle zaken, in verband staande met de betrekkingen tusschen ons beider landen, met u in overleg te treden. Gij kunt er op staat maken, dat gij aan de zijde van Harer Majesteits gouvernement eene hoogst vriendschappelijke gezindheid jegens de Vereenigde Staten zult aantreffen en den vurigen wensch om alle geschilpunten derwijze te vereffenen, dat de regtmatige aanspraken en wezenlijke belangen der beide landen kunnen zamen gaan met de instandhouding dier vriendschapsbetrekkingen, wier behoud van zoo groot gewigt voor beide is."

Het antwoord van lord Clarendon op de depêche van den staatssecretaris der Unie betrekkelijk Midden-Amerika en het dienaangaande in 1850 tusschen Engeland en de Vereenigde Staten gesloten verdrag luidt, met eenige verkorting, aldus:

» Het verdrag kwam voort uit de destijds geopperde plannen tot daarstelling van eenen handelsweg door Midden-Amerika tusschen den Atlantischen en den Stillen Oceaan, en had inzonderheid betrekking tot het plan van een vaarwater door de rivier San Juan en het meer Nicaragua. Het hoofddoel van het verdrag was zekerheid daarvoor te bekomen, dat zoodanige handelswegen, door welk deel van Midden-Amerika zij ook mogten loopen, voor alle natien tot vrij gebruik open staan en niet onder uitsluitend gezag van eenige mogendheid geraken zouden. Deze bedoeling is in het eerste artikel van het verdrag duidelijk aangewezen.

» Harer Majesteits gouvernement meende steeds, dat de duidelijke en onbetwistbare beteekenis van het genoemde artikel was, dat ieder gouvernement zich onthouden moest van te doen hetgeen de woorden van het artikel uitdrukkelijk verklaarden dat door geen van beide gouvernementen in het vervolg van tijd zou gedaan worden; maar dat beide gouvernementen de vroeger door hen genoten regten behielden voor zoover deze niet uitdrukkelijk waren beperkt of afgestaan.

» Wat inzonderheid de door het Britsche gouvernement sedert lang aan de Indianen van het Moskietenland verleende bescherming betreft, daaraan wordt door het aangehaalde artikel geenszins een einde gemaakt, maar integendeel haar bestaan erkend en hare voortduring bedoeld: want het zegt dat geene van beide partijen » zich de bescherming, die zij aan » eenigen Staat of volk verleent of mogt komen te verleenen, ten nutte » zal maken om fortificatie-werken te maken of te onderhouden of om » de genoemde landstreken met troepen, vestingwerken of volkplantin- » gen te bezetten." Alzoo wordt door het verdrag niet het ophouden der bestaande bescherming gevorderd, maar alleen verboden van zoodanige bescherming gebruik tot zekere opgenoemde doeleinden te maken.

» Ik heb uwen ambtsvoorganger, den heer Buchanan, herhaaldelijk verwittigd, dat Harer Majesteits gouvernement het beschermheerschap over het Moskietenland wenschte te laten varen, mits het zulks met eere kon doen en onder bepalingen waardoor voor den Koning en de Indiaansche bevolking van dat land behoorlijk gezorgd wierd; dat Ruatan eene bezitting der Britsche kroon was, en dat, dewijl Harer Majesteits gouvernement niet kon besluiten het beschermheerschap over het Moskietenland of het bezit van het eiland Ruatan te laten varen enkel om reden van eene door het gouvernement der Vereenigde Staten geopperde maar door Harer Majesteits gouvernement niet toegegeven uitlegging eener verdragsbepaling, de meest gebruikelijke en ook de meest vriendschappelijke handelwijze zou zijn, den zin van het verdrag aan de beslissing van eene derde mogendheid te onderwerpen.

» Ten aanzien van dat aanbod heeft een misverstand plaats gehad, waardoor vertraging is veroorzaakt; dit is te betreuren, maar wordt iets betrekkelijk onbeduidends door de jongste depêche van den staatssecretaris der Unie en door de handelwijze die hij nu voorslaat. Harer Majesteits gouvernement, evenzeer als de President prijs stellende op het behoud der vriendschapsbetrekking tusschen de beide landen, is bereid om over die zaken in onderhandeling te treden, met den opregten wensch om ze tot eene spoedige en voldoende beslechting te brengen.

» Te regt zegt de heer Marcy in de evengemelde depêche, dat Groot-Britannie geene aanspraak op eenige bezitting of grondgebied op de Moskietenkust maakt; en Harer Majesteits gouvernement is nu, even als vroeger, steeds van oordeel, dat de toekomstige toestand der Indianen in Moskietenland, voor welke het aan zijne eer verschuldigd is zorg te dragen, door regtstreeksche onderhandeling veilig gesteld zou kunnen worden.

» Het wordt niet beweerd en is nooit beweerd geworden, dat het Britsche gouvernement, zonder schending der bepalingen van het verdrag van 1850, in den naam der Indianen van het Moskietenland » San Juan de Nicaragua of eenig ander punt in Midden-Amerika ge- » wapender hand zou kunnen in bezit nemen en houden." Harer Majesteits gouvernement geeft den heer Marcy toe, dat zulk eene handeling met de onafhankelijkheid en onzijdigheid der landengte onvereenigbaar zou zijn, en het verdrag voor de Vereenigde Staten tot een ijdelen klank zou maken; maar het heeft nooit zulk eene handelwijze in den zin gehad, noch beweerd daartoe regt te hebben.

» Aangaande het landschap Belize is Harer Majesteits gouvernement van meening dat, voor zooveel de aangelegenheden van Midden-Amerika betreft, niets anders uitgemaakt behoeft te worden dan de grenslinie tusschen die landstreek en de Britsche bezittingen; en bij de beslechting van dat vraagstuk behoeft men geene onoverkomelijke moeijelijkheid te verwachten.

» Wat Ruatan en de overige Baai-eilanden betreft, deze zijn op verschillende tijden in het bezit van Groot-Britannie en ook van Spanje geweest; en door Britsche volkplanters op nieuw bezet zijnde, is Ruatan in 1839 door Groot-Britannie formeel in bezit genomen, en sedert onafgebroken in bezit gehouden. De bevolking vermeerderde er snel; en van tijd tot tijd werden er door den te Belize aangestelden hoofdamb-

tenaar overheidspersonen benoemd, tot aan het jaar 1852, toen aan deze eilanden een regelmatig koloniaal bewind gegeven werd, alleen met het doel om hun inwendig bestier te verbeteren; maar daarmede heeft Groot-Britannie geene regten op grondgebied verkregen, die het vroeger niet bezat.

» Doch het gouvernement der Vereenigde Staten zegt dat het verdrag van 1850, ook wanneer het geene terugwerkende kracht mogt hebben, door Engeland ten aanzien der Baai-eilanden niet zou kunnen ingeroepen worden, omdat die eilanden vóór 1852 niet tot het Britsche gebied behoord zouden hebben.

» Indien de beide gouvernementen het op deze punten niet door regtstreeksche onderhandeling eens kunnen worden, schijnt er geene reden te bestaan waarom zij niet aan de beslissing van eene derde mogendheid onderworpen zouden worden.

» Harer Majesteits gouvernement heeft met genoegen vernomen, dat gij in last hebt over Midden-Amerika in overleg met mij te treden, met het doel om in de eerste plaats te zien of de aanhangige geschillen niet door regtstreeksche onderhandeling spoedig te beëindigen zijn, en om, indien zulks niet doenlijk wordt bevonden, alsdan te handelen over de voorwaarden eener scheidsregterlijke beslissing van die geschilpunten, welke deze wijze van vereffening vereischen of toelaten.

» Dat is de weg, dien Harer Majesteits gouvernement steeds gezind geweest is in te slaan; en alzoo heb ik de eer u te verwittigen dat ik bereid ben om in het voorgeslagen overleg te treden; en ik vertrouw dat ons overleg zal gevoerd worden in dien geest van hartelijkheid en opregtheid, welke, gelijk de heer Marcy te regt aanmerkt, door de ware belangen van Groot-Britannie en van de Vereenigde Staten vereischt wordt."

— In de zitting van het Lagerhuis van jl. Vrijdag zeide lord Palmerston, in antwoord op eene hem gedane vraag, dat hij eene openbare discussie over het geschil met de Vereenigde Staten nog niet raadzaam achtte. Deze verklaring vond aan alle zijden der vergadering bijval. Evenwel volhardde een Iersch lid, de heer Moore, in zijn vroeger aangekondigd voornemen om die zaak bij de eerste gelegenheid, welke hij daarvoor zou vinden, in behandeling te brengen.

De Londensche *Times* spoort het gouvernement aan, om het geschil betrekkelijk Midden-Amerika nog onder het presidentschap van den heer Pierce tot vereffening te brengen, omdat zijn vermoedelijke opvolger, de heer Buchanan, op dat punt waarschijnlijk nog minder handelbaar zou bevonden worden.

— Het is gebleken dat de Noord-Amerikaan, die zich in de vorige week, onder geleide van den gezant der Vereenigde Staten, op de receptie van Koningin Victoria aanmeldde, maar afgewezen werd als niet behoorlijk gekleed zijnde, de kleedij droeg, die in zijn land aan zijnen stand voor statige gelegenheden voorgeschreven is. Hiermede heeft de genoemde gezant het gedrag van zijnen landgenoot volkomen geregtvaardigd.

— De heer Spooner heeft niet raadzaam geacht, zijne voordragt, strekkende om aan de Iersche kweekschool van Roomsch-Katholijke geestelijken te Maynooth het rijks-subsidie te onttrekken, verder door te drijven. Nadat het Lagerhuis tot de tweede lezing besloten had, heeft hij in de zitting van jl. Donderdag verklaard, dat hij en zijne vrienden zich met de behaalde zege vooreerst tevreden zouden stellen, en dat hij zijn wetsvoorstel introk maar met het vaste voornemen om het terstond bij den aanvang der volgende parlementszitting weder te berde te brengen.

Het is een feit, hetwelk de voorstanders van godsdienstige verdraagzaamheid in Engeland met leedwezen erkennen, dat de heer Spooner met zijne aanvallen tegen de Maynooth-school allengs meer bijval in het Lagerhuis vindt.

— Prins Frederik Willem van Pruissen is jongstleden Zaturdag naar zijn land teruggekeerd, na ruim eene maand aan het hof van Koningin Victoria doorgebragt te hebben. Hij wordt reeds als een lid der koninklijke familie van Engeland beschouwd; doch het is nog niet bepaald, wanneer zijne voorgenomen huwelijksverbindtenis met de oudste dochter van Koningin Victoria zal voltrokken worden. Zijn vader en moeder, HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Pruissen, zullen zich dezer dagen naar Engeland begeven, en gedurende hun verblijf aan het Britsche hof wordt ook Koning Leopold van Belgie aldaar verwacht.

FRANKRIJK.

Hoewel het gewijzigde wets-ontwerp op het pensioneren van hooge staatsambtenaren (zie ons nommer van 27 Junij) de daarbij voor den Keizer gevraagde bevoegdheid aan eenige beperkingen onderwerpt, is het door de commissie van het Wetgevend Ligchaam nog onaannemelijk geacht. Zij meent dat het geen genoegzame waarborgen bevat tegen misbruiken, die ook voor den Keizer zelven, juist omdat hij groot en edelmoedig is, eene verderfelijke werking zouden hebben.

Ook de wet waarbij het gouvernement gemagtigd wordt, om tot het verbeteren van akkergronden door draineering voorschotten uit de schatkist ten gezamenlijken bedrage van honderd millioen francs te verstrekken, heeft veel tegenstand bij het Wetgevend Ligchaam gevonden, maar is met 160 tegen 56 stemmen aangenomen, nadat 93 leden tegen hare hoofdbepaling gestemd hadden. Nog zelden of nooit was in het Wetgevend Ligchaam de minderheid, die tegen een voorstel der regering stemde, zoo talrijk geweest.

In de afdeelingen van het Wetgevend Ligchaam is het ontwerp van wet, waarbij aan de Prinsessen van Orleans of hare erven eene jaarlijksche uitkeering uit de Fransche schatkist toegelegd wordt, algemeen goedgekeurd. Het uiterst beknopte verslag der commissie van rapporteurs bestaat uit de volgende verklaring: » Mijne heeren, het is een edelaardig gevoel, hetwelk dit wets-ontwerp aan de hand gedaan heeft. Uwe commissie stelt eenstemmig voor het aan te nemen."

Naar aanleiding dier voordragt hebben de drie zonen van wijlen Koning Lodewijk Philips op nieuw openlijk geprotesteerd tegen het besluit van 22 Januarij 1852, waarbij de goederen van het geslacht Orleans aan de Fransche schatkist toegeëigend zijn.

Het bevestigt zich, dat de Graaf van Parijs, de oudste kleinzoon van Koning Lodewijk Philips, die eerstdaags meerderjarig wordt, zich dezer dagen in een schrijven, hetwelk te Parijs van hand tot hand gaat, stellig verklaard heeft tegen iedere poging om, met opoffering der beginselen van 1789 en der constitutionele monarchie, eene aaneensluiting van de beide takken der Bourbons-familie te bewerken.

— De heer de Lesseps berigt in een dezer dagen uitgegeven geschrift over de doorgraving der landengte van Suez, dat hij reeds meer toezeggingen van deelneming ontvangen heeft dan noodig is om het kapitaal der voor die onderneming op te rigten maatschappij bijeen te brengen. De ingenieurs die zich op zijne uitnoodiging uit onderscheiden landen van Europa naar Egypte begeven hadden om zijn plan aan de gesteldheid van het terrein te toetsen, hebben dezer dagen te Parijs weder eene bijeenkomst gehouden, en het plan van de uit te voeren werken in bijzonderheden vastgesteld.

De heer de Lesseps heeft ook van den Sultan concessie tot het doorgraven der landengte van Suez gevraagd, maar nog niet bekomen; hij schijnt aldaar van Engelands zijde tegenwerking te ontmoeten. Hij beweert echter, die concessie niet volstrekt te behoeven, daar de Onderkoning van Egypte in het binnenlandsch bestier onafhankelijk is en bepaaldelijk de bevoegdheid heeft om zonder magtiging van zijnen leenheer openbare werken te doen aanleggen; eene bevoegdheid, welke eenigen tijd geleden door Engeland zelf ingeroepen is, toen het de daarstelling van den Egyptischen spoorweg gold.

De Europesche commissie van ingenieurs heeft in hare jongste bijeenkomst te Parijs verklaard, tot de overtuiging gekomen te zijn, dat de scheepvaart in de Roode Zee even veilig is als in de Middellandsche Zee of de Adriatische Golf.

ITALIE.

In het officiele dagblad der Oostenrijksche regering van Lombardye wordt berigt dat in het hertogdom Parma de rust thans geheel hersteld is, dat de laatstelijk gevatte personen weêr op vrije voeten worden gesteld, en dat de staat van beleg er, naar men hoopte, weldra zou kunnen opgeheven worden.

Volgens andere en minder zekere berigten heeft de Hertogin-Regentes van Parma in den laatsten tijd eene meer zelfstandige houding jegens de Oostenrijkers aangenomen, en is daarin de eigenlijke reden gelegen, die hen noopt om hunne strenge maatregelen tot verzekering der openbare orde niet door te zetten.

— Volgens een bij de Londensche *Times* ontvangen schrijven uit Napels van 23 Junij heeft de Koning op Frankrijks en Engelands vertoogen geantwoord, dat hij gaarne hervormingen invoeren en zijne strengheid jegens staatsmisdadigers verzachten wil, maar aan zich zelven voorbehoudt, te beslissen, wanneer en op welke wijze hij daartoe overgaan zal, terwijl de zorg voor de openbare rust en voor de waardigheid zijner kroon hem verbieden dadelijk dien welgemeenden raad op te volgen.

— Een bij den Parijschen *Constitutionnel* ontvangen schrijven uit Turyn van 24 Junij zegt, dat het Sardinische gouvernement werkelijk omgaat met het plan om eenige goederen van het bisdom Milaan en van een liefdadig gesticht te Pavia, die in Piemont liggen, in beslag te nemen, als maatregel van weêrwraak wegens het sequester, hetwelk in Lombardye door de Oostenrijksche overheid gelegd is op de bezittingen van ingezetenen, die naar Piemont geweken en aldaar genaturaliseerd zijn.

— Onlangs heeft het appelshof van Savoye eenen schoolmeester tot eenige maanden gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij, in strijd met de leer der Kerk, openlijk en herhaaldelijk had gezegd dat de moeder van den Zaligmaker later nog meer kinderen ter wereld gebragt had. Een brief uit Chambéry van 24 Junij, door de Londensche *Globe* medegedeeld, meldt dat hij van den Koning kwijtschelding van straf ontvangen heeft en uit de gevangenis ontslagen is.

SPANJE.

Terwijl de onlusten te Valladolid nog naauwlijks gedempt zijn, meldt een telegraphisch berigt uit Madrid van jl. Zaturdag, dat te Badajoz grove ongeregeldheden zijn voorgevallen, waarbij het renperk voor de stierengevechten door de oproerlingen in brand gestoken is; de orde was echter hersteld en de overheid meester gebleven.

Volgens sommige berigten zijn de socialisten in Spanje thans ijverig in de weer, om van de klimmende duurte der levensmiddelen partij te trekken en de daardoor bovenal gedrukte volksklassen tegen de bestaande inrigting des gouvernements en der burgermaatschappij op te ruijen.

In de zitting der Cortes van 22 Junij is door den minister van binnenlandsche zaken verklaard dat het gouvernement aan de grondwetgevende vergadering overlaat te beslissen, wanneer zij zich ontbinden of voor eenigen tijd uiteengaan zal, en wanneer de nieuwe staatsregeling afgekondigd en in werking gebragt zal worden.

De maarschalk Espartero heeft thans vele aanvallen van de demokratisch-gezinde dagbladschrijvers in Spanje te verduren. Zij schijnen meer en meer te begrijpen, dat van den president-minister geene ondersteuning voor revolutionaire plannen te verwachten is.

GRIEKENLAND.

Volgens de jongste berigten uit Parijs en Londen hebben de Westersche mogendheden, wegens het veld winnen der struikrooverij in Griekenland, besloten hare daar te lande gelegerde troepen te versterken.

In ons vorig nommer is een stuk medegedeeld, hetwelk de gunstige getuigenis, door een Ierschen reiziger, den heer Smith O'Brien, onlangs van Griekenlands toestand afgelegd, ontzenuwde. Het Grieksche gouvernement ontkent de echtheid van dat stuk, en heeft tegen een Atheensch dagblad, waardoor het openbaar gemaakt was, eene regtsvervolging ingesteld.

BELGIE.

De Belgische minister van justitie, de heer Nothomb, heeft zich in de vorige week naar Parijs begeven en aldaar eenige dagen vertoefd. Aan de Londensche *Times* wordt gemeld, dat hij er overleg met den Franschen minister van justitie gehouden heeft over eene wijziging der Belgische drukperswetgeving, die bij den aanvang van de volgende zitting der Belgische Kamers zou voorgedragen worden, ter wering van de buitensporigheden van Belgische dagbladen, waarover het Fransche gouvernement zich op het Parijsche Congres beklaagd heeft.

NOORD-AMERIKA.

Berigten uit New-York van 14 Junij jl. melden dat in het landschap Kansas de strijd tusschen de voor- en de tegenstanders der slavernij, die elkander dat nog schier onbevolkte grondgebied betwisten, steeds voortduurde, terwijl de ambtenaar, die aldaar het eedgenootschappelijke gezag vertegenwoordigt, alhoewel eenige gewapende magt tot zijne beschikking hebbende, niet in staat scheen te zijn om te belet-

ten dat er van weerszijden grove feitelijkheden gepleegd wierden. Iedere partij was bezig om de in aanbouw zijnde nederzettingen van de andere te verwoesten.

Verder blijkt uit die berigten, dat in het noorden der Unie ijverige en aanvankelijk wèl slagende pogingen gedaan werden om de verkiezing van den heer Buchanan, den candidaat der demokratische partij voor het presidentschap der Unie, te beletten door aaneensluiting van de beide andere groote partijen, de republikeinen en de knownothings; men vleide zich met de hoop dat allen die de slavernij of ook maar alleen hare uitbreiding bestrijden, en allen die de vrijbuiters-ondernemingen en het roekelooze streven naar uitbreiding van het grondgebied der Unie afkeuren, zouden kunnen bewogen worden om hunne stemmen op éénen candidaat te vereenigen.

De Koning van Birmah heeft een gezantschap naar Noord-Amerika gezonden, om met het gouvernement der Vereenigde Staten vriendschapsbetrekkingen aan te knoopen. Hij schijnt daarin eenen steun te willen zoeken voor het geval dat hij met Engeland weder in onmin mogt geraken.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

** De Schout-bij-nacht, waarnemend Minister van Marine, zal op Vrijdag aanstaande, den 4den dezer, geene audientie verleenen.

's Gravenhage, den 1sten Julij 1856.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 4den Julij 1856, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het Herstellen van 's Lands Sluizen, Bruggen, Duikers, Peilschalen en andere voorwerpen, behoorende tot den Waterstaat in de provincie.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur H. F. Fijnje en den Ingenieur J. A. A. Waldorp, te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN DE SCHEEPVAART.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat het voornemen bestaat om met 1°. Julij aanstaande te *Durgerdam* te ontsteken een catadioptriek licht van de 4de grootte (kleine soort), *rood van kleur*, hetwelk zal moeten dienen om de schepen, die des nachts van *Amsterdam* vertrekken of naar die stad komen, te vrijwaren van den *Paardenhoek* en van het *havenhoofd van Nieuwendam*.

Nader berigt omtrent dit licht, ten aanzien der zeilaanwijzing, zal weldra volgen.

's Gravenhage, den 11den Junij 1856.

De Minister voornoemd,
DE SMIT V. D. BROECKE.

** De Luitenant-Kolonel, Garnizoens-Kommandant te Leyden, zal, op Zaturdag den 19den Julij 1856, te zijnen Burele, publiek Aanbesteden de leverantie van:

5 Last Rhijn-Tarwe, wegende minstens 77 pond per Mud;
3 » Zeeuwsche Tarwe » » 74 » » »
2 » Pruissische Rogge » » 72 » » »

De Voorwaarde zal dagelijks op deszelfs Bureau ter lezing liggen.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
DE MOULIN.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

** Burgemeester en Wethouders van Fijnaart en Heijningen brengen mits deze ter kennisse, dat bij besluit van den Gemeenteraad van den 19den Junij 1856 is bepaald, dat de gewone Jaarmarkt of Kermis, weder is ingesteld, aanvang nemende den laatsten Maandag in September en eindigende Woensdag-avond daaropvolgende.

Fijnaart, den 28sten Junij 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. MARIS Czn.
De Secretaris,
J. BOONHOFF.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad verleend den 23sten Mei 1856, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 9den Junij 1856, n°. 57, geregistreerd den 18den Junij 1856, zijn aan *Cornelia van der Koogh*, wonende te Ooltgensplaat, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

C. J. FRANÇOIS,
Procureur bij den Hoogen Raad.

** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank, zitting houdende te Dordrecht, den 28sten Junij 1856 gewezen, is *Maria van der Hoog*, zonder beroep, gedomicilieerd te Ridderkerk, verlaten Huisvrouw van *Reijer Kranendonk*, ten verzoeke van *Evert van der Hoog*, Broodbakker, wonende te Ridderkerk, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

[Kosteloos.] *De Procureur van den Eischer*,
D. W. STOOP.

** In den jare achttien honderd zes en vijftig, den zes en twintigsten van de maand Junij, heb ik *Antonie Petrus Franciscus Asmus*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, aldaar wonende en kantoor houdende in de Eerste Wagenstraat, wijk S, numero 63, ten verzoeke van *Heiltje Anjema* en *Wilhelmina Frederika Maria Anjema*, beiden wonende te 's Gravenhage, tot het uitbrengen dezer Dagvaarding verlof bekomen hebbende van de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, bij behoorlijk geregistreerd vonnis van den zeventienden Junij 1800 zes en vijftig, waarbij haar tevens vergunning is verleend om ten deze kosteloos te procederen, ten deze domicilie kiezende ten kantore van den heer Mr. *Hendrik Reijers*, Procureur bij de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, wonende in de Tweede Wagenstraat aldaar, wijk N, n°. 152, die voor haar in het na te melden regtsgeding als Procureur occupeert,

Voor de *tweede maal* Gedagvaard:

Jan Anjema, laatst gedomicilieerd te 's Gravenhage, doch thans afwezig, Exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur der vergaderplaats van voornoemde Regtbank en aan het Raadhuis der stad 's Gravenhage, terwijl ik mede een afschrift heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij gemelde Regtbank, die het oorspronkelijk met *gezien* heeft geteekend; zullende deze mede worden geplaatst in de *Staats-courant* en aangekondigd in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, als de daartoe door de Regtbank aangewezen nieuwspapieren; — ten einde:

aangezien de Gedaagde op den tweeden December achttien honderd veertig, met het Koopvaardijschip *Helena Christina*, van Rotterdam naar Batavia is vertrokken;

aangezien er sedert, en alzoo in meer dan tien jaren geen berigt van zijn aanwezen of overlijden is ingekomen;

aangezien er mitsdien Regtsvermoeden van Overlijden van voornoemden Gedaagde bestaat, en wel sedert den tweeden December achttien honderd veertig;

aangezien de Requiranten, als zijne vermoedelijke erfgenamen ab intestato, er belang bij hebben dat zulks door deze Regtbank werde verklaard,

Mitsdien vóór of uiterlijk op den dertigsten September achttien honderd zes en vijftig, hetzij in persoon, of door iemand van zijnentwege, ter Griffie der arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, van zijn aanwezen te doen blijken, zullende bij gebreke daarvan door de Requiranten verlof worden verzocht tot het doen eener derde Openbare Dagvaarding. De kosten van dit exploit bedragen in debet f 8.61½. (Get.) *A. P. F. Asmus.*

Gezien bij ons Officier. (Get.) *G. G. Alsche.*

In debet geregistreerd te 's Gravenhage den zes en twintigsten Junij 1856, deel 128, folio 106, [illegible] 9 [illegible], ontvangen een gulden tien en eene halve cent, [illegible] f 0.80, 38 opcenten f 0.30½, f 1.10½, debet. De Ontvanger (get.) *J. C. van de Wetering.*

Voor eensluidend afschrift,
Mr. H. REIJERS, *Procureur.*

UITTREKSEL.

Bij Acte op den 20sten Junij 1856 voor den Notaris *C. Klaverwijden* te Soeterwoude gepasseerd, is tusschen *Hermanus Harmeijer*, Brander te Rotterdam, en *Gregorius Vrijmoed*, Brander te Delfshaven, aangegaan eene Vennootschap, tot het maken van en Handel drijven in binnenlandsch gedistilleerd en het doen van de daartoe betrekkelijke inkoopen van Granen, Kolen en dergelijke, alsmede van Gedistilleerd, onder de Firma van *Harmeijer & Vrijmoed*, gevestigd te Leyden, voor tien jaren ingaande den 1sten Julij 1856 en eindigende den 30sten Junij 1866. De beide Vennooten zullen de teekening dier Firma hebben en te zamen belast zijn met het beheer en bestuur der zaken en het doen van alle in- en verkoopen en ontvangsten en uitgaven voor deze Vennootschap.

Geene gelden zullen ten behoeve dezer Vennootschap kunnen noch mogen opgenomen, noch schuldbekentenissen gemaakt worden, dan met goedvinden en op onderteekening hunner bijzondere handteekening van beide Contractanten.

Geschiedende deze aankondiging ingevolge art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

H. HARMEIJER.
G. VRIJMOED.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

[illegible] MAANDAG 30 JUNIJ 1856.

	pCt.					pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2½	64¾	64 13/16	64¾	SPANJE. Nieuwe.	1¼	25 1/16	25⅛	25 1/16
Dito dito 1844.	3	75 11/16	75⅞	75 11/16	Buitenl.	3	[illegible]	[illegible]	
Dito dito 1844.	4	94 9/16	94¾	94⅝	Binnenl. 6/m	3	40⅛	40¼	40 3/16
O. I. L. 1844.	4	94	—	—	Cert. Coup.		6 11/16	6¾	—
Amort. Synd.	3½	[illegible]			Amortisabele		—		—
Handel-maats.	4½	[illegible]			Portug. Lond.	3	[illegible]	[illegible]	45⅜
BELGIE, certific.					OOSTENR. Metall.				
bij *Rothschild*.	2½	51¾	—		1816-1852	5	78⅞	79 1/16	79
RUSL. Bij Hope					Dito 1849-1854.	5	85½	85⅝	85½
1798 en 1816	5	103⅝	[illegible]		Dito Zilv. Nation.	5	[illegible]	[illegible]	—
Dito 1828-1829	5	103⅝			Dito 1847-1852	4	40¾	40⅞	40¾
Insch. in Assign.	6	—	—	—	Pruis. Lot. 1854	3½	—		—
Cert. van dito.	6	64	64¼	—	BRAZ. Lond. 1824	5	—		—
Reg. 1831-1833.	5	94½	[illegible]		Peru	4½	[illegible]		—
Hope en Co. 1840	4	86⅛	86¼		Mexico	3	21¼	21 5/16	—
Stieglitz.	4	85¾	86		Gren.	2¾	18⅞	19	—
Dito 1854.	5	94⅛	94¼	—	Uitgestelde		7/16	—	—
Nieuwe Engels.	4½	—			[illegible] Bond.		[illegible]	14⅝	—
POLEN. Certific.	4	79	—	—	Venez.	4	—	—	—
Aand. Lot. fl 500		—	—	—	Uitgestelde	1½	—	—	—

Handel beperkt; stemming gunstig. Stieglitz 1855 5 pct. 94⅝ 95 94 13/16.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid.	3 pCt.	95⅛	à	95¼
Spanje	1¼	25½	à	[illegible]
Id. Amortisabele		—	à	—
Mexico.		23¼	à	[illegible]
Grenada	2¾	—	à	—
Id. Uitgest		—	à	—

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4½ pCt. fr.	—
	3	—
Spanje	3	—
	1¼	—

WEENEN, heden.

Metalliek	5 pCt.	83⅜
Nationaal	5	85¼
Wissel Londen		10.08
Zilver		—

TE 'S GRAVENHAGE TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.